

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ		
บทคัดย่อ		i
Abstract		v
บทที่ 1	บทนำ	
	1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
	1.2 วัตถุประสงค์	4
	1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
	1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา	7
	1.5 ศัพท์และคำนิยาม	7
บทที่ 2	ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
	แนวคิด ทฤษฎี และสถานภาพผู้สูงอายุ	9
	เครือข่ายทางสังคม	16
บทที่ 3	สภาพพื้นที่ของชุมชนชนบทและชุมชนเมือง	
	3.1 ข้อมูลพื้นฐาน ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา	22
	3.2 บริบทบ้านนาตาวันซ์	26
	3.3 ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา	30
	3.4 บริบทชุมชนจอหออยู่เจริญ	35
บทที่ 4	สถานภาพ ปัญหา และการดูแลผู้สูงอายุของชุมชน	
	4.1 สถานภาพพื้นฐานของผู้สูงอายุบ้านนาตาวันซ์ และชุมชนจอ หออยู่เจริญ	38
	4.2 สถานภาพผู้สูงอายุด้านสังคม	43
	4.3 สุขภาพผู้สูงอายุ	47
	4.4 สุขภาพจิต	55
	4.5 สรุปโดยภาพรวมของทั้งสองพื้นที่	61
	4.6 กิจกรรมที่ผู้สูงอายุต้องการดำเนินการและอยากให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน	63
	4.7 ปัญหาอุปสรรคในการเสริมสร้างสุขภาวะของผู้สูงอายุ	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5	การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน	
	5.1 กิจกรรมการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	67
	5.2 ผลการทำกิจกรรมของโครงการฯในชุมชน และข้อเสนอแนวทางการประสานความร่วมมือเพื่อสร้างเครือข่ายทางสังคมในการพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ : จากเวทีสัมมนา	72
	5.3 โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุต่อเนื่อง หลังจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการสิ้นสุดลง	77
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
	6.1 บทสรุป	80
	6.2 ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม		93
ภาคผนวก	ภาคผนวกที่ 1 : แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้สูงอายุ	1-1
	ภาคผนวกที่ 2 : กรอบ/ประเด็นคำถาม ประชุมกลุ่มย่อย	2-1
	ภาคผนวกที่ 3 : กรอบคำถามข้อมูลรายบุคคล	3-1
	ภาคผนวกที่ 4 : สัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคล	4-1
	ภาคผนวกที่ 5 : โครงการจัดอบรมการดูแลผู้สูงอายุ	5-1
	ภาคผนวกที่ 6 : การประชุมแนวทางประสานความร่วมมือพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ จังหวัดนครราชสีมา	6-1
	ภาคผนวกที่ 7 : ประวัตินักวิจัย	7-1
	ภาคผนวก 8 : คู่มือการอบรม การเสริมสร้างและดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	8-1
	ภาคผนวก 9 : สื่อ CD สำหรับการเผยแพร่ “สว.ไฝ่รู้”	
	9.1 อาหารและโภชนาการในผู้สูงอายุ	9-1
	9.2 สุขภาพดี มีสุข	9-2
	9.3 ออกกำลังกาย...พิชิตโรคภัย	9-3

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	การคาดประมาณประชากรอายุ 60 ขึ้นไปของประเทศไทย พ.ศ 2542-2559	2
ตารางที่ 2	อัตราส่วนการเป็นภาระของประชากรกลุ่มต่างๆ	13
ตารางที่ 3	แสดงหมู่บ้านและจำนวนประชากรในตำบลหนองงูเห่าล้อม	23
ตารางที่ 4	ลักษณะการใช้ที่ดิน การใช้ที่ดินมีลักษณะการใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์	24
ตารางที่ 5	แสดงจำนวนประชากรในเทศบาลตำบลจอหอ	31
ตารางที่ 6	แสดงร้อยละและค่าเฉลี่ย ของช่วงอายุผู้สูงอายุ	39
ตารางที่ 7	สถานภาพด้านที่อยู่อาศัย	40
ตารางที่ 8	แสดงแหล่งรายได้-รายจ่ายของผู้สูงอายุ	42
ตารางที่ 9	แสดงภาระหน้าที่ในปัจจุบันของผู้สูงอายุ	44
ตารางที่ 10	กิจกรรมที่ทำร่วมกับครอบครัวของผู้สูงอายุ	45
ตารางที่ 11	แสดงการร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	46
ตารางที่ 12	แสดงโรคประจำตัวของผู้สูงอายุ จำแนกตามกลุ่มอายุ	48
ตารางที่ 13	แสดงสุขภาพจากระบบการขยับถ่าย	49
ตารางที่ 14	แสดงประเภทอาหารที่ผู้สูงอายุ ชอบรับประทานประจำ	51
ตารางที่ 15	แสดงการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ	52
ตารางที่ 16	แสดงภาวะเสี่ยงจากบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	53
ตารางที่ 17	แสดงที่พักอาศัยและสิ่งแวดล้อมของผู้สูงอายุ	54
ตารางที่ 18	การดูแลรักษาสุขภาพของผู้สูงอายุ	55
ตารางที่ 19	แสดงผู้ให้คำปรึกษาเมื่อผู้สูงอายุมีปัญหา	56
ตารางที่ 20	วิธีการบรรเทาทุกข์เมื่อผู้สูงอายุมีความทุกข์ใจ จำแนกตามกลุ่มอายุ	57
ตารางที่ 21	แสดงความมั่นคงในการดำรงชีวิต จำแนกตามอันดับ	58
ตารางที่ 22	แสดงความมั่นคงในการดำรงชีวิต จำแนกตามกลุ่มอายุ	59
ตารางที่ 23	แสดงข้อเสนอต่อความต้องการ/ความคาดหวังของผู้สูงอายุ	60

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	พีรามิดประชากรของไทยปี พ.ศ. 2543, 2553, 2563 และ 2568	1
ภาพที่ 2	การจัดประชุมกลุ่มผู้สูงอายุและเยี่ยมผู้สูงอายุเพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ บ้านนาตาวงษ์	65
ภาพที่ 3	การจัดประชุมกลุ่มผู้สูงอายุและเยี่ยมผู้สูงอายุเพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ชุมชนจ้อหออยู่เจริญ	66
ภาพที่ 4	แสดงภาพกิจกรรมการอบรมให้กับผู้สูงอายุและผู้ดูแลทั้งสองชุมชน	79
ภาพที่ 5	แสดงภาพกิจกรรมการสัมมนาเวทีคืนข้อมูลชุมชนและสร้างเครือข่าย	79